

GAZETA DE TRANSILVANIA,

ANŞA

(КЪ ПРЕАНАЛТА ВОИЕ.)

AL VIII-LEA.

N^{ro} 43.

Brashov, 28. Maiu.

1845.

Gazeta de Transilvania este de dób ori şi Fóiea odată pe septembrie. Preţul lor este по анъа дитре 8 флорині (24 дóbзечері) дн афарь ши 7 флорині арцинт дн Брашов.

Preţteracia се фаче дн Брашов ла Редакţie саъ ла Едиторъа, iar дн афарь пе ла к. к. поще, кѣм ши ла DDnii prietenii corespondenţii ai noştri; дн Бъкъреци ла D. либрап I. Romanov et Comp.

АРТИКОЛ ДНЧЕПЪТОРІЪ.

Дншиндаре пентрѣ планъ асоциаціеі літераріе. *)

Дака есте аdevърат къ літератъра е еспресіа соціетъдіі, днаинтъріле че, літератъра ромънеаскъ а фькѣт, дн кърцере де зп сферт апроапе ал веакълѣ, че кѣ дрептате с'а пѣміт веакълъ пропъширеі, сѣнт довада пѣдипелор днаинтърі че соціетатеа поастрѣ а фькѣт дн калеа чеа ларгѣ а чивілізаціеі. Сѣнт департе де а тьгъдѣ къ дн дъріле ромънеці се сімте о оаре-каре мишкаре интелектвалъ, къ дн кѣнд дн кѣнд с'а івѣт пе орѣзонъа літерал ши кѣте зна дн ачеле фѣнде прѣвѣлеціате де патъръ, акърора івѣре пе слъжаще де дндрептаре ла днпѣтареа че пі с'ар фѣ пѣтѣт фаче де недестоініче ши перодіре, ши пе фаче а днтре-ведеа зп вѣитор. Днсъ кѣтева сѣспінтѣрі тіпере саъ дърепоасе, кѣтева повѣме мишкѣрі а зѣві сѣфлет пѣлн де ентѣсіаст, кѣтева акордѣрі мелодіоасе а знеі харпе еоліене каре п'аре глас декѣт кѣнд дестердѣріле Зефѣрълѣ саъ взереа Аквіліонълѣ о мишкѣ, кѣтева традѣкціі фѣрѣ дѣнтъ ши фѣрѣ алтѣ адецере декѣт ачееа а імпресіилор д' зп мѣнт а традѣкторіилор, сѣ пот оаре сокоті де ажѣнс пентрѣ ка сѣ алкѣтѣіаскъ о літератъръ ши сѣ днмплінеаскъ пѣтероаселе поастре требѣінде? Ынде сѣнт днкъ лѣкрѣріле моралістѣлѣ, філософѣлѣ, теологѣлѣ, патѣралістѣлѣ, пѣвлічістѣлѣ, екопомістѣлѣ, філологѣлѣ шчл.? Ка сѣ ажѣнцет ла ачест резѣлатат, афарь пѣмаі де пѣл vom ащента дела сінгѣра лѣкраре зѣбавнікѣ ши тѣрзіе а времіі, сѣ днтреавѣ каре есте ла поі порціа де днвѣдѣтѣрѣ че сѣ дѣ мѣлѣдѣтеі? Каре есте пѣтѣрѣл кѣрѣилор фолосітоаре дн каре зп маі таре пѣтѣр де оатені сѣ поатѣ довѣнді ачеле прѣвчпѣрі де днцелепчѣне че повѣдѣск дн днпрежѣрѣріле греле але вѣедеі ши мѣлгѣе дн пепорочіре? Ынде сѣнт ачеле колекціі періодіче каре днсѣфлѣнд попорѣлѣ гѣстѣл пѣлчѣріилор дѣхълѣ сѣл днпѣртѣшаскъ де кѣношѣнделе требѣінчоасе фіе кѣрѣіа от, дѣнтѣ рангѣл ши коп-

дѣіа че окѣпъ дн соціетате, кѣношѣнде каре сѣ прегѣтеаскъ вѣиторѣа літератѣреі ромънеці? Днсѣфршіт каре есте стареа ши позіціа соціалъ а ачелора че днші консѣнѣдеск вѣада ла кѣлтѣра дѣхълѣ; ши каре е градѣл де словоzenie лѣсатѣ гѣндіреі?

Требѣе сѣ тѣртѣрісім къ стѣрѣіреа гѣбернълѣ ла а'ші днмпліні мѣсіа, каре есте де а лѣкра ла фапта чивілізаціеі, есте де пе ажѣнс пентрѣ орі каре царѣ фѣрѣ ажѣтоареле де маі сѣс; iar днтр'а поастрѣ, знде тот есте де фькѣт, а претінде маі мѣлт дела стѣрѣіреа ши кѣлѣдроаса сілѣндѣ а преа-днлѣдѣтѣлѣ постѣрѣ Домн, пѣ ар фѣ пѣмаі о недрептате дар днкъ о вѣпъ, кѣчі ачѣаста ар адѣче дескѣражареа дн сѣфлетѣ ачѣста днкъ тѣлѣр ши пѣлн де енерѣіе.

Целъа асоциаціеі пентрѣ днаинтареа літератѣреі, фѣнд дар днкѣражареа скрііторіилор ши днлѣдѣіреа кѣрѣилор фолосітоаре, жос днсемпадіі днсѣрчпнѣді къ кѣрѣіреа фондѣріилор че с'ар стрѣнѣ дн сѣпскріпѣіе, сокотеск де петѣгѣдѣтѣ даторіе а тѣртѣрісі ачѣаста къ фалъ ши мѣлѣдѣіре, къ дндатѣ къ кѣмареа че аѣ фькѣт ла сімтментеле ромъніилор, саъ днкрѣдінгат къ ажѣтоареле пекѣніаре пѣ леарлісі, кѣчі пѣзѣмаі къ прожѣктѣл знеі асоціаціі пентрѣ днаинтареа літератѣреі а авѣт чпнстеа апроваціеі а Преа-днлѣдѣтѣлѣ постѣрѣ Домн, дар днкъ кѣчі тоді ачѣіа каре окѣпъ о позіціе маі днсемпнѣтѣ дн соціетате, с'аѣ днтрекѣт а сѣ свѣскріе ка мѣлѣаре ажѣтѣтоаре, ши кѣчі дамеле ромънче каре, ла орі че днпрежѣрѣре пѣ аѣ ліпсіт а да довезі де патриотісмі ши де сімѣіре пентрѣ тот че е фѣтмос ши фолосітор, с'аѣ днтрекѣт ши асѣдѣтѣ дн пеперозітате къ чеі маі івѣіторі аі неамѣлѣ вѣрѣаці.

Жос днсемпадіі дѣнд ачѣаста дн кѣношѣндѣа тѣтѣлор скрііторіилор ромъні каре ар прѣімі сѣ'ші тіпѣреаскъ скріеріле къ фондѣріле ачѣестеі асоціаціі, сокотеск де требѣіндѣ а адѣога, къ спре а се днмпліні целъа асоціаціеі, каре есте пропъширеа літератѣреі, пѣ ар фѣ дндестѣл пѣмаі а тіпѣрі фѣрѣ пічі о адецере скріеріле че ар пѣтѣа сѣ ле вѣе, чі ар требѣі ка сѣ факъ а сѣ креа, ка сѣ зпчеташа, зп шпр, зп тот де скріері потрѣвіт къ требѣінделе пѣвлікѣлѣ. Сѣ фаче дар кѣноскѣт

*) Vezi Nr. tr. 42.

къ жос дасемпадіи вор прійти къ тълдзміре, фие дн компьнері ориџинале, фие дн традвкціи:

1. Дін ратъра щіинделор фیزیче ші математиче, трактатъри елементаре де фیزیкъ есперименталъ, де історіе патъралъ, де економіе ръралъ.

2. Дін ратъра щіинделор морале ші політиче, трактатъри деспре филозофіе, щіинда социалъ, жърїспрѣденць, економіе політикъ, історіе зніверсалъ, історіи спеціале, географіе, къльторіи шчл.

3. Дін ратъра кърат зісъ а літератъреї: гръматикъ, филолодіе, поезіе ші алте компьнері де імаџинадіе.

Скопъл де къпетеніе фіинд дмпръщїереа къноџїинделор ші а ідеїмор съпътоасе, жос дасемпадіи сокотеск къ пъ ар фї де прїсос а адъога къ ар тревві ка ачеле скріері съ фие днтр'о лімъвъ прогресївъ дар модератъ ші, кът се ва пѣтеа маї апроапе де днделече-реа дъхърімор некълтївате ла каре се адре-сеазъ. Центръ скріерїле де імаџинадіе ла каре лімба есте зпъ дін челе дїнтъїз мерїте а стїлъзї, съ днделече къ ачелеа вор фї шї челе маї вреднїче де рекомандат, каре фъръ а ісві гъстъл чел зпн шї сїмъдъл чел дрепт вор фї пемеїт лімба чеа маї днфлорїтъ, дар тот деодатъ шї чеа маї днделеасъ.

Скрїерїле се вор дндрепта дн Бъкърещї ла адреса Дътпеалъї шарелъї постелникъ Шефан Голескъ касїерълъї комїтетълъї ла каре се афлъ шї лістеле де съскріпціе.

Жос дасемпадіи неавънд стрънсе днкъ тоате лістеле де съскріпціе че саъ дмпръщїт, съ търпїнеск а алътъра ачї дасемпаре пѣмаї де персоанеле каре аъ віневоїт а фї чеї днтъїз днтре тълдлареле ажътътоаре, саъ ка съ зічет аша патронї ачестеї днтре-прїндерї; ачеста ка о днкрѣдїндаре, къ пъ-деждѣа жос дасемпаділор къткъ ліпса шїжлоачелор пекъїаре пъ ва фї дмпїедекареа чеа маї де къпетеніе ла тїпърїреа кърділор, пъ а фост дін партеле пѣмаї о пъдежде дешартъ шї велїтетеїатъ, ка о асїгъраре зі-чет къ ачеїа каре вор фї авънд чева скріерї, саъ вор вої а се днделетнїчі, пъ вор афла пѣмаї о днлеспїре сїгъръ ашї тїпърї скріерїле, дар днкъ вор добъндї шї зп венефїдъ потрївїт къ мерїтъ скріерїи шї къ шїжлоачеле комїтетълъї. Факъ черъл ка сїмінда ачелора каре се днделетнїческ къ літератъра ромънеаскъ съ ръспънъзъ ла зелъ шї кълдъра къ каре с'а днтвърїщїат днтрепрїндереа де патронї еї, шї атъпчї асоџїадіа съ ва сокотї порочїтъ къ а ісвѣтїт дн целъл че шїа пропъс.

Дасемпаре де персоанеле, каре аъ віневоїт а фї днтре чеї дїнтъїз а съ съскріе.

1. Мъріа Са Преа-днълдатеї Domnъ.
2. D-ей Кокоеана Еліса Стїрвеї.
3. D-ей Марїда пъскътъ Въкъреаскъ.
4. D-ей Еліса Фїлінескъ пъскътъ Бївеско.
5. D-ей Екагерїна Флореско пъскътъ Бївеско.
6. D-ей Екагерїна Одовеско.

7. D-ей Екагерїна пъскътъ Іаковенко.

8. Demoazela Sofia Іаковенко.

9. Кокоеана Катїнка Къмпїнеано.

10. Длзі ворпїкъ дін лъзнтръ Стїрвеї.

11. Длзі логофѣтъ Ніколае Голескъ.

12. Длзі постелникъ Стефан Голескъ.

13. Длзі ворпїкъ Іоан Отетелешанъ.

14. Длзі Ага Константїн А. Кредълескъ.

15. Длзі Іоан Дїмїтрїе Гїка.

Ачештїа фїинд чеї дїнтъї съ фъкъръ къпоскъдї, іар дндатъ че съ вор стрънсе лістеле съ вор пълїка тодї къ арътаре шї де сътеле, къ каре аъ віневоїт а съ съскріе.

TRANSLVANIA.

Брашов, 25. Маїз в. Астъзї е вінерї търг де септъмълъ, дар пъ преа къзтат, ка тотдеазна дн зрѣта търгълъї челъї таре шї пе времеа лъкрълъї де къмп шї ка тотдеазна кънд еанїї сънт пъдїнї шї къмпъръторїї маї пѣдїнї шї ка тотдеазна кънд лъкъїторїї маї вогадї, маї волнавї, маї іпокондрїщї дн-чеп а се ръспъндї пе ла въїле тїнерале шї пе ла лъкъїндеїе де къмп. Тїмпъл пе зп-вълъ тот грас шї днкъ преа грас, пентръ-къ зпеле холде аъ днчепът а къдеа дін прїчіна плоїлор, каре де шї пъ дїн неконтенїт, вїп днсъ фоарте десе, продък шї скїмъвръї де температъръ, пе каре пїмїнї пъ ле поате съ-ферї маї ръъ ка чеї че пъ сънт крескъдї аїчі ла партеа локълъї, чї сънт зрїдї пѣмаї а дмътърнї днтре ачештї мъндї, ка тодї мън-дїї. Бїне ар фї ка тїмпъл съ шї трагъ тъл-съреле. съ фие маї къмпътат, пентръ-къ ел неде віне, къткъ вечїнї шї прїетїнї пощрїї де песте Карпаді аъ шї днчепът а се стръ-къра днкоаче прїп Тїмїш, Бран, Оїтъз пентръ апеле тїнерале дела Арпътак, Борсек, Ковасна, Заїзон шї пентръ пещереа пъчоасъ дін мънтеле Búdös. Дн тодї анїї неам пентректъ фрѣмос зпнї къалдїї пе ла ачеле апе, іар естїмп неам петрече шї маї віне, дакъ кътѣа ванчеле де жъкат кърдї къ съте де галбенї ла Арпътак шї ла Борсек с'ар ръстърна пентръ тотдеазна, ка съ пъ маї а-дъкъ съшїере атътор пѣнцї шї къїнцъ тър-зіе атътор тїндї.

— Дн зімеле ачестеа есте съ віїе шї d. таре ван Георгїе Фїлінескъ днтеїл воїеръ ал Църеї ромънещї, зп венеравіл вътръп.

— Шкоала поастръ де потат днкъ се дескїде. Чеї карїї аъ фетеї ардъгоасе, съ ле дъкъ ла ачеа шкоалъ, пентръ-къ аколо дндатъ ла днчепът іаъ пе ом де скърт към ацї възът.

Блаж. 15. Маїз в. Адънаре де протопонї. Прекъм с'аъ маї днщїндат, ла 23. Априліе се афларъ аїчі врео опт протопонї марї къ тїчі къ къдїва преодї шї клерїчі дін чеї 12 че енїсеръ де възъ воїе дін семїнарїк кънд къ скїмъвареа зпор професорї фъкътъ дін порънкъ. Чеї дїнтеї дъдъръ кътева скрі-сорї дн лъзнтръ къпрїнзетоаре де зпеле пре-тенсїї кътръ Мър. Са D. Basile Erdelї епї-скопъл Opadieї марї ка к. комїсарїз, кътръ препосїтъл канонїк шї маї ла зрѣтъ кътръ M. Са епїскопъл diechezan. D. комїсарїз чїтъ пе немълдзтїдїї ка съ стеа фацъ шї съ провезе

че аз де проват, пентрѣ-къ маї пайнте де тоате ачѣаста е даторіеа акторѣлѣ; дар пѣ воирѣ. — Комісаріѣл пѣрчесе маї дѣколо ші черчетѣ къ де ашѣрѣнтѣл сокотелелѣ тѣтѣрор фондѣрілор дѣчезане*) дела тоартеа епископѣлѣ Іоан Бов дѣкоаче (1830 2. Окт.), іар дѣтрѣчѣеа се тримісе порѣкѣ ла протопоні дін тот дѣедезѣл ка съ се адѣне пе 10. Маїѣ в.; дѣсѣ пентрѣ скѣртареа тѣмпѣлѣ — дін прѣчѣлѣ къ D. комісаріѣл петрекънд ші аша зѣле маї тѣлте авѣа неапѣрат а се дѣтоарче спре а фаче о vizitație дн дѣедезѣл съѣ — пе зѣоа пѣсѣ сосірѣ пѣмаї ла 45 протопоні, тот дѣстѣ пентрѣ-ка съ поатѣ чѣнева кѣпоаче дін атѣдѣа атѣт рѣвна ачѣстѣ клер кѣтрѣ рѣлеце ші кѣтрѣ рѣндѣелелѣ вѣсерічѣдѣ, кѣт ші сѣмдѣрѣлѣ кѣтрѣ архіпѣсторіѣл съѣ. — Жѣої дн сесіа ѣптеїа комісаріѣл декіарѣ кавса кѣмѣрѣї ачелѣ адѣпѣрї, адікѣ: Ка пѣмаї съ кѣпоаскѣ дін трѣншїї старѣа ачѣстѣ дѣедез, дар съ ле ші факѣ кѣпоаскѣт рѣзѣлатѣл оперателор сале, атѣт дн прѣвѣнда фондѣрілор, кѣт ші дн прѣвѣнда зпор пѣтѣл дѣмїрї. Оператѣл чѣтѣндѣсе дн фаца адѣпѣрїї ешї фоарте фаворавїл пентрѣ епископѣл дѣедезан; пентрѣ-къ адѣпѣрѣа се дѣвѣнсе дѣспре сѣгѣра ші дрѣапта манѣпѣлѣцїе ші де алтѣ парте кѣпоаскѣ тѣхнїтѣ, вѣ кѣртїрїлѣ чѣле іѣцї пѣвѣсерѣ нїчї зп тѣмеїѣ. — Дѣпѣ ачѣстѣа комісаріѣл дѣдѣ воїеа, ка протопоні съ се дѣделѣагѣ де апроаче кѣ епископѣл лор дѣспре чѣле че ар дорї а се довѣндї дѣла Прѣаналта кѣрте спре вѣнѣле ші фолосѣл клерѣлѣ ші ал пѣамѣлѣлѣ, каре с'аѣ ші фѣкѣт вѣперї, іар съмѣвѣтѣ черерїлѣ аѣцѣрпѣте с'аѣ сѣвскрїс. — М. Са. D. епископ ал Орадїеї дѣтрѣ орѣрїлѣ чѣле маї вїї ші рекѣпоаскѣтоаре дѣ вѣпѣтѣтеа арѣтатѣ кѣтрѣ ачѣст клер ші палтелѣї вѣртѣдї пѣсторѣшї аѣ порнїт дѣ аїчї дѣкѣ вѣперї дѣпѣ амїазї кѣтрѣ ал съѣ дѣедез; іар протопоні дѣкѣ се дѣтоарсерѣ съмѣвѣтѣ ші дѣмїнекѣ ла лѣкѣвѣдѣле лор. Тот съмѣвѣтѣ дн зрѣареа офїчїоасѣї дѣдаторїрї а комісарїѣлѣ ші дѣпѣ пофторїта дорїре ші черере а тоатѣ адѣпѣрѣа протопопеаскѣ с'аѣ пѣвѣлїкат а дѣа оарѣ mandatѣл дѣпѣрѣтѣск дн кавса стрѣмѣвѣрїї зпор профѣсорї. — — Дн постѣл дѣ вїкарїѣ ші дѣ прѣдїректор дѣкѣ се фѣкѣ скѣмѣваре. —

(Чѣлѣмалте стаѣ скрїсе дн протокол шї дн актѣ).

Клѣж, 30 Маїѣ. Аїчї іар се фѣкѣ о ѣчїдѣре. Дн фѣчор дѣ вѣрѣер мергѣнд ла вѣнат дн 26. Маїѣ, дн зѣоа зрѣмѣтоаре дѣ афларѣ пѣшкат кѣ кїп каре дѣ прѣпѣс, кѣ е

зчїс дѣ тѣпѣ стрѣпѣ, іар пѣ дѣ аса. Черѣетареа се фаче. . Фѣрѣтѣрїлѣ іар дѣчѣпѣрѣ а се тѣлѣдї; се паре кѣ фѣрїї аѣ сѣмдѣт, кѣткѣ полїцїа поастрѣ дн зрѣареа зпѣї маї палте порѣнчї се ва реорганїза асѣелїѣ, дѣкѣт еї пе вїиторїѣ вор фї парте маре сїлїдї ашї пѣрѣсї спѣркѣта тѣсерїе. Ачѣстѣа ле авѣм дѣпѣ Múlt és Jelen, іар Erd. Hiradó дн 27. Маїѣ п. се кѣпрїнде фоарте пе марѣ кѣ трѣїлѣ дін четѣтеа Брашовѣлѣ, авѣмѣ кѣ скѣмѣвѣторїїлѣ дѣ ванї шї кѣ манїерѣлѣ капїталїдїлор марї дѣ а кѣщїга ванї, кѣ рѣвѣшѣлѣлѣ, кѣ галѣенїї, кѣ спаркаса, атїнде органїзарѣа мїлїдїеї четѣдѣне пентрѣ каре се фак прѣгѣтїрї, пе шїтарї, пе лѣптарї, касѣле дѣ оаспѣдї (кѣ сънт кам тѣрдѣре) ш. а. ш. а.; дар авѣмїт пе полїцїа локалѣ о лавѣѣ. — Дѣ скрїа алїїї кѣт тїпѣреск чѣї дін Клѣж, чїне шїе кѣдї ле сѣрїа пѣпѣ акѣта дн кап, Kredem кѣ чѣї інтерѣсѣдї ла ачѣле шїрї пѣ вор лїпсї алѣчїтї дн орїчїналѣ лор.

ВЪНГАРІА.

Пѣща, 29. Маїѣ. Дѣпѣлѣмѣа Са архїдѣчѣле Стефан венї дѣла Бѣмїа шї дін Вїѣна ка съ петреакѣ чѣва ла пѣрїндїї съї. — DD. Деак шї Верешмартї сосірѣ дѣла Клѣж, іар варонѣл N. Вѣшеленї дѣкѣї дѣсодї пѣпѣ аїчї. — Ла зїдїреа портѣлѣї тот се лѣкрѣ. Трѣї васѣле дѣ авѣр дѣкѣ се афлѣ дн лѣкрѣре, вор ешї тарї шї фѣрѣтоасе. — Дѣпѣ статїстїка авѣлѣї тр. ла Пѣща се пѣскѣрѣ фѣчорї кѣ тѣлѣт маї тѣлѣдї дѣкѣт фѣте. Норѣчїре кѣ фѣтеїлѣ вѣтрѣне пѣ чїтѣск газѣте, пентрѣ-къ дѣ ар афла асѣмѣнеа шїре тѣпѣтоаре, неар спѣне дѣдатѣ, кѣ Пѣща трѣвѣїе съ фїе фоарте сромотоасѣ шї дѣ ачѣеа се пѣск атѣдѣа фѣчорї, кѣчї фѣтелѣ се пѣск пѣмаї атѣнчї кѣнд домѣще чѣа маї адѣпкѣ тѣчѣре (??). Nemzeti Ujság пе вѣстѣще, кѣ Hírnök gazeta маїарѣ дѣла Пожон дѣпѣрѣзпѣ кѣ фїеа еї дѣла 30. Ізніе вор дѣчѣта а ешї. Лѣкрѣрї оменѣдї. Pestí Hírlap аїдї авѣзїт кѣшї скѣмѣвѣ шї пе ал доїлеа рѣдактор. — Дн зпгѣр арѣделѣан се пѣлѣце дн P. H., кѣ трѣкѣнд маї дѣзпѣзї пе ла Арад, дн касїна дѣ аколо п'аѣ афлат нїчї о газѣтѣ дѣ Арѣал афларѣ пѣмаї дѣ чѣа ромѣнеаскѣ дін Брашов. Дѣ ам ста шї пої съ пе пѣлѣцѣм пѣ зїчѣм асѣпра касїнелор, чї асѣпра маї тѣлтор ораше кїар ромѣнедїї, знде нїчї помѣнїре пѣ се фаче дѣ газѣте, апої неам стоарѣче окїї пѣпѣ маї ла зрѣмѣ. Дѣсѣ аша егѣоїдї пѣ вом фї нїчї одатѣ, маї вѣртѣс кѣ дѣ кѣтеорї мерѣем ла вѣсерїѣт авѣзїм чїтѣндѣсе: фѣрїчїдї чѣї сѣрѣчї кѣ дѣхѣл; ва съ зїкѣ фѣрѣ газѣте поате чїнева ажнїце фоарте зшор ла дѣпѣрѣдїа черїѣлѣї; пѣсте ачѣаста пѣ се дѣпѣтшїлѣ ла тоате локѣрїлѣ галѣенї рашї шї гѣвѣрїдїї, саѣ ванкпѣте трѣпѣвїте, пентрѣ-ка съ те дѣдѣрї а кѣспѣра dande gazete, dande кѣрѣдї шї алте секѣтѣрї ка ачѣстѣа. —

Chronica.

Гѣрчїа, 7. Маїѣ. Дн локѣл пѣрїпѣтелѣї патрїарх грѣчѣск Германѣо саѣ шї алѣс алтѣл, адїкѣ фостѣл мїтрополїт дѣ Цїзїкос. — —

*) Блажѣл арѣ маї тѣлте фондѣрї дѣсетпѣте: фондѣл клерѣлѣї марѣ лѣсат дѣ епископѣл Бов, фондѣл шї тошїеа сѣмїнарїѣлѣї дін каре се дін 50 шї маї вїне дѣ жѣнї клерїчї кѣ квартер, кост, парте марѣ шї хайне, кѣрѣдїї, інстїтѣдїе грѣтїс дн кѣте патрѣ анї кѣ патрѣ профѣсорї, зп ректор, зп вїдѣ-ректор, зп прѣфѣкт ал стѣдїлор шї кѣдї-ва шѣрѣвїторї, — фондѣл пѣатѣрнат ал капїтѣлѣлѣї канонїчїлор, зп фонд маї мїк а вѣсерїчѣї катѣдрѣлѣ шї алтѣл дѣвїеторїѣ пентрѣ прѣотѣсѣлѣ вѣдѣвѣ, іар осѣвїт дѣ тоате ачѣстѣа венїтѣрїлѣ епископѣлѣї дін тошїїї, кѣт шї тошїїлѣ тѣлѣвѣстїрѣї дїнѣте дѣ епископѣл дн арѣндѣ. . Р.

Шекис Ефенди дн нѡа са потъ дндрептатъ кѡтръ челе треі пѡтері протегътоаре але Гречіеі аратъ мѡрареа са асѡпра потеі кабинетълѡі греческ, днтръ кареа се зиче, къ дакъ Търчіа ва лѡа мѡсѡрї де апѡраре ла гранїцъ, Гречіа днкъ ва фаче тот аша? Ва съ зїкъ ачесте пѡтерї дїн неастъмпѡратъ рѡвнѡ де апѡраре вѡр тот гѡрѡмѡді одїрї ла тѡрїїї, пѡпъ кѡнд одатъ нѡ ва фї къ пѡтїндъ а маї днкънїѡвѡра о ловїре. Д. Бѡр. кенеї солѡл францозїлор прїмї ла 1. Маїз гратъладїї дїпломатїче де зїѡа пѡтелѡї реѡелѡї съѡ. Сеара — е де днсемнат — дѡдѡ солѡл Англїеї Сїр Стретфѡрд Кеннїнг зн вал стрѡлѡвчїторїв шї о масъ, ла каре чел дїнтъїз рїдїкъ тоаст пентрѡ съпѡтатеа їзвїторїзлѡї де паче реѡе ал францозїлор, акѡрѡї вїадъ есте атѡт де скѡмпъ тѡтѡрор домпїторїлор Езропеї, дѡпъ каре Д. Бѡркенеї рѡспнсе кѡ зн тоаст пентрѡ реѡїна Вїкторїа. — Дн 6. Маїз прїндѡл Долгорѡкї сѡетнїкѡл солїеї рѡсеїї плекъ де аїчї ла Петерсѡвѡрг; дн ачееаш зї интерѡвнїѡл авѡтрїак дѡдѡ о масъ маре днтрегълѡї корп дїпломатїк. (Газ. зп.)

Баїрѡт, 4. Маїз. Днпѡчѡїреа Лїванѡлѡї фѡ пѡмаї зп вїс, прекѡм аѡ преспѡсо маї тѡлді. Де 20 зїле днкоаче дрѡзїї шї маронїїї се зчїд їаръ зпїї пе алдїї шї префаксате дн чепзшъ. Оцїреа тѡрчееаскъ нѡї поате днпѡкѡ.

Рѡсїа шї Полонїа. Газетеле де Варшавїа дїн 14. Маїз вестеск дескоперїреа зпвї комплот поѡ дн Полонїа. Се спѡне къ дн капѡл комплотѡлѡї ар фї стѡтѡт зп преот кѡлѡгѡр (пїарїст) шї къ скопѡл ера а рѡскѡла пе дѡранї асѡпра „пропрїетарїлор апѡсѡторї“ шї асѡпра дерегъторїлор. Рѡскоала ера съшї скоатъ капѡл дн Октомѡвріе ла орашѡл Кїелде. Зп дѡранї економ аѡ демаскат комплотѡл, пентрѡ каре шї лѡз рѡсплатъ зѡпъ. Кѡлѡгѡрѡл фѡ лѡат ла прїнсоаре. — Се паре къ попрїрїле дїн провїнцїа Пѡсен стаѡ дн легъмїнте къ ачестеа дїн Полонїа.

Франца. Парїс, 18. Маїз. Маре сгомѡт фаче дн зїмеле ачестеа о вѡршѡрїкъ а Длѡї Корменїн. Ачелаш маї пїанте пѡлїкасе зпн тїтѡлатъ „Аша саѡ нѡ?“ кареа, де шї скрїїторїѡл се сїлїа а днпѡчѡї оарекѡм пе зпїверсїтате къ вїсерїкъ, днтѡрѡтѡт пе тѡлді, днѡѡт дн сїлїрѡ а скоате а дѡа тїтѡлатъ „Фок, фок!“ Кѡ ачееаста Д. Корменїн пѡрѡсї пе лїбералї шї се арѡкѡкъ къ тотѡл дн партеа вїсерїканїлор. Брошѡвѡра е преа вреднїкъ де чїтїт, дар маї вреднїкъ де днцелес шї де пѡтрѡнс, кѡчї алфелїѡл зшор неар кѡфѡнда їдеїле че авем шї пої дн асемеѡеа прїчїнї. — Ної скоатем дїн трѡнса пѡмаї кѡтева кѡвїнте каре се дїн де крещереа моралъ шї релѡеѡасъ, аша:

„Дѡ зпїверсїтатеа прѡнчїлор крещере моралъ (де фапте зпне)? Ба нѡ. Пентрѡ че нѡ? Пентрѡ-къ ачееаста е треаѡа фамїїлор. Дар крещере дн релѡе? Нѡ. Пентрѡ че? Пентрѡ-къ ачестеа е лѡкрѡл преодїлор. Се зиче днсъ: Че? Зпїверсїтатеа аре дн колецїѡрї преодї аї касеї. Вої аведї чееа че вредї, нѡ е ачееаста днтреѡареа, чї днтреѡареа есте

ачеа сїмплѡ: тїнерїї вїторїї дела зпїверсїтатеа воастрѡ аѡ релѡе саѡ нѡ. Іатъ еѡ вѡ спѡїѡ къ еї пѡѡ. Пентрѡ че пѡѡ еї релѡе? Пентрѡ-къ зпїверсїтатеа нѡ е фѡкѡтѡт ка съ деа днвѡдѡчелор съї морал шї релѡе. Аѡ пѡре еа аѡарѡ де ачестеа дестѡле алтеле де днвѡдат? Окѡпадїе гречееаскъ шї версѡрї латїне, версїе, граматїкъ, їсторїе, лѡптатѡл, цеографїе, кѡлѡрїтѡл, потатѡл, кѡстографїа, лїмѡа цертѡпъ, лїмѡа латїнъ, дїмнѡстїка, десемпѡл, амплїфикацїї, фїзїка, мѡзїка, метафїзїка, етїка шї математїка, хїмїа, фїлѡсофїа, ортографїа. Еї салѡт шї се днкїнъ, еї мерг ла кѡмїнекъ-тѡрѡ шї дншї спалъ тѡпїле, се неапѡтѡт шї се тѡртѡрїесек, — тоате ачестеа съпѡ семпате дн програма де шкѡалъ шї се днмплїнеск пе такт ка ла вѡтѡтѡл доѡеї. . . Домпѡле Бакалаѡреѡ де каремї їаѡ пѡлѡрїеа, че цїї дѡа дїн релѡе? Нїмїк. Мерцї де тѡлте орї ла вїсерїкъ? Нїчї одатъ. Каредї съпѡ фаптеле крещїнецїї? Нїчї зпеле. Че фачї зїѡа? Фѡтезѡ тѡтѡл. Дар сеара? Салѡ. Бїне. — Вої веведї къ кѡтѡ сїнчерїтате даѡ ачещї вакалаѡреадї пої рѡспнсеїрїле. Дар дѡпъ че дн вѡзѡрѡм чееа че съпѡт, съ вевем пѡдїнтел чееа че вѡр фї. Днкѡтѡрѡ аѡ порнїт ачееастъ жѡпїте скептїкъ? Ачееастъ жѡпїте мерѡе пе ла шкѡлїле нормале (ка даскалї); мерѡе ла кѡрсѡрї де дрепѡтѡрї шї вѡ днмпле трїѡвнѡлеле, кѡрдїле воастре реѡ: жѡдекъѡеа шї кѡртеа де касадїе; . . . мерѡе ла кѡрсѡрї де медїчїнъ шї вѡ днглоатъ факѡлтѡдїле, спїталеле, орашеле шї сателе; мерѡе ла шкѡала полїтехнїкъ шї вѡ днпѡпоарѡ мѡнѡтанїстїка, корпѡрїле де фѡкѡт нѡдѡрї шї дрѡмѡрї, артїлерїеа шї їнѡїнерїеа пе зскаѡт шї пе маре; мерѡе дн шкѡлїле остѡшецїї шї вѡ днмпле армателе шї корѡвїїле; мерѡе дн їнстїтѡтѡл вѡстрѡ шї вѡ кѡпрїнде челе чїпчї класе; мерѡе дн сѡатѡл статѡлѡї зпде хотѡреѡеа кѡвчїш кѡртеїш асѡпра кѡвселор теологїче; мерѡе ла окѡртѡвїрїле челе грасе, ла сѡпѡпрефекѡтѡрї шї префекѡтѡрї, зпде се чеартъ къ парохїї шї къ епїскопїї; мерѡе дн десѡтрѡдементеле чентрале шї фїнанцїале, пе каре ле днѡндѡ къ сѡпранѡтерарїтатеа са; мерѡе дн амѡеле катере, зпде кѡрѡвнїї де неатѡрѡ шї сесамѡл днмплѡ дѡхѡрїле челе ларцїї а перїлор шї а депѡтадїлор дн мѡсѡрѡ кът нїчї зп зїгїлмед нѡ маї рѡтѡлѡе пентрѡ чева лївертате а кѡцетѡлѡї; днсѡѡршїт — ачееа жѡпїте — мерѡе ла жѡрнале, грѡс шї сѡпѡїре, лѡг шї лѡпган, серїѡс саѡ зшѡрел, гѡверnementал саѡ опѡсїцїонал, пе стѡпга саѡ пе чентрѡ, полїтїк саѡ лїтерар, комерчїал шї їндѡстрїал, мїлїтар шї астрѡномїк, економїк саѡ де грѡдїнѡрїе, де економїа мѡтѡсеї саѡ де економїа дїн Алѡер. Дечї днтреѡадїтѡл, пентрѡ че епїскопїї се тем де еѡѡкацїа че о дѡ зпїверсїтатеа. (Ва зѡма).

2049/1845.

Се фаче де овѡе кѡпѡскѡт, къ Д. Мартїн Септе де Пѡлїон аѡ арѡтат адеверїнде атѡт дела ч. тавѡл кѡрїаскъ, кът шї дела ч. зпїверсїтате а нацїеї съсеїї, дѡпъ каре поате апѡра партїде пѡртѡѡеа де процесѡрї днпїанптеа жѡдекъдїлор шї аре де гѡнд а лѡкра дн калїтатеа са шї ла жѡдекъѡторїїле де аїчї.

Брашов, 4. Ізніе 1845. Маїстратѡл.